

.....
kod pracy ucznia

.....
pieczętka nagłówkowa szkoły

**KONKURS INTERDYSCYPLINARNY W BLOKU PRZEDMIOTÓW
HUMANISTYCZNYCH
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
SŁOWA MIĘDZY LUDŹMI
ETAP SZKOLNY**

Drogi Uczniu,

witaj na I etapie konkursu interdyscyplinarnego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 11 stron i zawiera 28 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- W przypadku testu wyboru (A, B, C, D) zaznacz prawidłową odpowiedź, stawiając znak **X** na literze poprzedzającej treść wybranej odpowiedzi.
Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem **X** inną odpowiedź.
- Odpowiedzi do pozostałych zadań wpisuj w wyznaczone miejsca **w teście**.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.

Czas pracy:

60 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania:

48

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

**PODKARPACKI
KURATOR OŚWIATY**

Stanisław Rusznica

Tekst I

Elegancja w języku, czyli „dobry smak językowy”, jest, być może, pewnym luksusem w naszych czasach, ale dlaczegoż by nie pozwolić sobie na ten luksus? Czy wszystko, co robimy, musi być byle jakie? (...)

Elegancja to także indywidualność mówiącego. (...)

Elegancja to również niewymuszoność, swoboda, niepopisywanie się wyrazami modnymi, (...).

Dobry smak językowy zakłada, oczywiście, używanie tylko takich wyrazów, co do których jesteśmy pewni, że nie urażą one partnera rozmowy, nie sprawią, że poczuje się on poniżony. Nie wspomnę już nawet o wulgaryzmach, (...).

Bo dobry smak to taka cecha wypowiedzi, którą się dostrzega (paradoksalnie!) dopiero wtedy, kiedy ktoś jej uchybi albo kiedy już jej nie ma... Może więc warto spróbować mówić i pisać tak, by nie narażać się na podobne zarzuty?

A. Markowski, *O elegancji, smaku i...* [w:] *Polszczyzna znana i nieznana*

Zadanie 1. (0-1 pkt.)

Cytowany fragment jest:

- A. tekstem opowiadania,
- B. tekstem opisowym,
- C. tekstem popularnonaukowym,
- D. tekstem naukowym.

Zadanie 2. (0-1 pkt.)

Elegancja w języku oznacza między innymi:

- A. staranność formy dźwiękowej,
- B. indywidualność językową,
- C. odpowiednie użycie języka do sytuacji,
- D. wszystkie odpowiedzi są poprawne.

Zadanie 3. (0-1 pkt.)

Wskaż formę niepoprawną:

- A. wiecie państwo,
- B. przyszedłem późno,
- C. kilogram pomarańcz,
- D. chcę wziąć.

Zadanie 4. (0-1 pkt.)

Słownik, który wskaże ci poprawną formę gramatyczną wyrazu, to:

- A. słownik wyrazów obcych,
- B. słownik terminów literackich,
- C. słownik ortograficzny,
- D. słownik poprawnej polszczyzny.

Zadanie 5. (0-1 pkt.)

Wskaż poprawny związek frazeologiczny:

- A. strasznie się cieszę,
- B. straszne pieniądze,
- C. strasznie cię lubię,
- D. strasznie się boję.

Zadanie 6. (0-1 pkt.)

Podaj 3 wyrazy bliskoznaczne do wyrazu *elegancja*:

- 1.
- 2.
- 3.

Zadanie 7. (0-1 pkt.)

Język potoczny to inaczej:

- A. język kolokwialny,
- B. język wulgarny,
- C. język gwarowy,
- D. język środowiskowy.

Zadanie 8. (0-1 pkt.)

Podaj 4 związki frazeologiczne z wyrazem *słowo*:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Zadanie 9. (0-1 pkt.)

Wypisz z podkreślonego zdania, z tekstu nr I, nieodmienne części mowy:

.....
.....

Zadanie 10. (0-3 pkt.)

Sformułuj 3 argumenty przemawiające za koniecznością posługiwania się poprawnym językiem:

- 1.
.....
- 2.
.....
- 3.
.....

Zadanie 11. (0-1 pkt.)

Znajdź w podanych zdaniach błędy i popraw je:

A. Dlaczego poszłeś tak późno spać?

.....

B. Zły to przyjaciel, który nie chce pomóc w biedzie.

.....

C. Oni to rozumią.

.....

D. Czy można go nie lubić?

.....

Zadanie 12. (0-1 pkt.)

Nazwij zachowania grzecznościowe obecne w naszej kulturze obyczajowej (co najmniej 3 przykłady):

.....

.....

.....

Tekst II

Prometeusz chciał teraz bogom podstępem za podstęp odpłacić. Zabił wołu i podzielił go na dwie części: osobno złożył mięso, które owinął skórą, oddzielnie zaś kości, i nakrył je tłuszczem. Za czym poprosił Dzeusa: „Którą część weźmiesz, będzie odtąd bogom poświęcona”.

Jan Parandowski, *Mitologia* (frag.)

Zadanie 13. (0-10 pkt.)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń, wpisując w wolną kratkę literę P (prawda) lub F (fałsz):

A. Prometeusz żył i mieszkał na Olimpie.

B. Prometeusz ulepił człowieka z gliny pomieszanej ze łzami.

- C. Duszę dał człowiekowi z ognia, którego iskrę otrzymał z rydwanu słońca.
- D. Na rozkaz Dzeusa Hermes stworzył kobietę imieniem Pandora.
- E. Atena nauczyła Pandorę robót kobiecych.
- F. Epimeteusz był bratem Prometeusza.
- G. Dzeus uradował się, widząc, jak mnoży się siła i umiejętności wszystkich ludzi.
- H. Afrodyta nauczyła Prometeusza architektury, astronomii i innych umiejętności.
- I. Prometeusz nazwany jest najbardziej ludzkim wśród tytanów.
- J. Serce Prometeusza wyszarpywał zgłodniały orzeł.

Zadanie 14. (0-1 pkt.)

Mity greckie należą do literatury stworzonej w okresie:

- A. Neolitu,
- B. Starożytności,
- C. Nowożytnym,
- D. Średniowiecza.

Zadanie 15. (0-1 pkt.)

Mity ukazują prawdę:

- A. historyczną,
- B. objawioną,
- C. naukową,
- D. żadna z tych odpowiedzi nie jest poprawna.

Zadanie 16. (0-1 pkt.)

Na wielu obrazach przedstawia się Atenę z atrybutami. Wymień 3 atrybuty Ateny, które ukazują malarze na obrazach:

1.
2.
3.

Zadanie 17. (0-1 pkt.)

Podaj imię i nazwisko autora oraz tytuły utworów, z których pochodzą cytaty:

- A. „Rudziki to najmiłsze i najniezwyklejsze ptaki na świecie. Przywiązują się prawie jak psy, jeśli człowiek wie, jak do nich podejść.”

.....

- B. „Miał niemiłe wrażenie, że tajemnicze stworzenia naśmiewają się z niego potajemnie. I mógł mieć w tym zupełną rację, bo wyglądał dziwacznie, niezgrabny, z długimi popielatymi włosami dotykającymi jego przygarbionych pleców i kędzierzawą, ciemną brodą, którą zapuścił, mając lat dwadzieścia.”

.....

- C. „Nerwowo zaczął wertować kartki. Najpierw odnaleźli kilka numerów telefonów... Pismo było niewyraźne, więc mozolili się wspólnie, by odczytać przynajmniej fragmenty zapisków. Tuż za numerami telefonów, na pierwszej stronie notatek, widniało serce przebite strzałą...”

.....

Zadanie 18. (0-4 pkt.)

Za pomocą 3 przymiotników określ cechy wskazanych bohaterów:

- A. Perełka –
- B. Gilbert Blythe –
- C. Archibald Craven –
- D. Dedal –

Zadanie 19. (0-1 pkt.)

Zdanie: *Usiądź tu i opowiedz mi o sobie, jest zdaniem:*

- A. pojedynczym rozwiniętym,
- B. złożonym współrzędnie łącznym,
- C. złożonym współrzędnie przeciwstawnym,
- D. złożonym współrzędnie wynikowym.

Zadanie 20. (0-1 pkt.)

Przekształć zdanie zapisane w pytaniu nr 19 na zdanie w trybie przypuszczającym:

.....

Zadanie 21. (0-1 pkt.)

W liście Paragona znalazło się kilka błędów w niektórych wyrażeniach. Uzupełnij je, wpisując brakujące litery:

świe...e powiet...e, z...b t...onowy, pan od geograf....
przyje...d...amy w czerwcu, w imieniu całej tr...jki.

Tekst III

Dlaczego

*Nie wierzysz w siebie większego od siebie
w śmierć mniejszą od śmierci
w to że można zachorować na grzech
w to że samotność jest zła jeżeli się przed nią ucieka
w to że czas krzyczy na całe gardło
ale go nie słyszysz albo udajesz Greka
siedzisz smutny jak Stańczyk w Hołdzie pruskim
opartym na flecie
nie wierzysz w nic
ale dlaczego się boisz*

Jan Twardowski, *Rwane prosto z krzaka*

Zadanie 22. (0-1 pkt.)

Kim jest Jan Twardowski?

- A. księdzem, poetą,
- B. księdzem, dziennikarzem,
- C. kapłanem, misjonarzem,
- D. księdzem, naukowcem.

Zadanie 23. (0-1 pkt.)

O przynależności utworu do liryki decyduje przede wszystkim:

- A. występowanie rymów,
- B. obecność środków artystycznych,
- C. obecność podmiotu lirycznego,
- D. podział na wersy i strofy.

Zadanie 24. (0-1 pkt.)

Osoba w wierszu mówi o:

- A. mądrości,
- B. przyjaźni,
- C. miłości,
- D. lęku.

Zadanie 25. (0-1 pkt.)

W wierszu występują następujące środki poetyckie:

- A. przenośnia, epitet, powtórzenie,
- B. epitet, powtórzenie, przenośnia, porównanie,
- C. powtórzenie, porównanie,
- D. epitet, porównanie, przenośnia.

